

Groza in strah pod Luknjo

Beli krokar Kruk, znan po tem, da je nedolgo tega našel svoj pogum, je brezskrbno letel nad Luknjo, ko ga je zagledal v vsej njegovi ogromnosti. Nejeverni albin je za vsak primer še enkrat zakrožil nad njim, potem pa na ves glas predirljivo zakrokal strašno vest, da se jo je slišalo skoraj do Trente.

"Kra, kra, pohitite in se razbežite, skrijte se, Šintar gre," se je grozljivo krokarjevo sporočilo glasno odbijalo od skalnih pečin najvišjih gora in se prelivalo skozi Zadnjo dolino pod Triglavom.

Malce krmežljivo sonce je že veselo lizalo snežne poljane, da so se zlagoma spreminjale v vlažne mlakuže in velikanske luže ter s svojo toplino skušalo prebuditi Pomlad. Vendar je namesto novega letnega časa v plazišču Luknje iz sna zdramilo strašnega Šintarja. Zaradi nepričakovane toplote razdraženi bledoličnež se je le počasi prebujal. Mukoma je pretegnil zaležano telo, ki je to zimo postalo še obilnejše kot sicer, široko zazehal, hip zatem pa je že vzel pot pod noge, saj je nenadejano prebujenje izkoristil za buren snežni sprehod naravnost navzdol proti dolini. Stara veverica Vera je svojim vnukom v tistem pripravljala zajtrk – na maslu opečena lešnikova jedrca in žirovo mlečno kavo, njihova ata in mama pa sta se že odpravila iskat živež za kosilo. Vera je ob strahotni novici, ki je glasno odmevala skozi njihovo duplino, od zaprepadenosti najprej izpustila krožnik iz rok, potem pa tresočih se kolen zavpila: "Otroci, takoj ven iz sobe. Hitro moramo zapustiti stanovanje." Mali veverički in veveričnika so brez vprašanj "zakaj in kako" nemudoma ubogali in se skupaj z nono povzpeli v vrh najvišje smreke.

Šintar pač ni podtriglavski strahec!

Šintar greeee, se je zlovešči glas razlegel tudi po ježkovem domovanju. Ranocelnik Plešek je brez razmišljanja pograbil svojo za vsak nujni slučaj vedno pripravljeno zdravniško torbo, polno zeliščnih obkladkov, povojev, opornic, različnih mazil in tablet za lajšanje bolečin, žena Nežika pa je pograbila otroka.

Vsi štirje so z največjo hitrostjo zapustili svoj domek sredi gozda in pohiteli na travnik. Tam so imeli kaj vedeti! Na plano se je že usula vsa Mišjeritkina zalega, na varno je brzel poljši rod in celo po svoji počasnosti znani medved Dem se je tokrat podvizal. Vse podtriglavske živalice so hitele, kolikor so zmogle, saj je prav vsaka čutila, da gre tokrat preklemansko zares. S Šintarjem, od vedno velikim, če ne celo največjim strahom in trepetom Zadnje doline pod Triglavom, res ni bilo šale! Ko se je prebudil, pred njim ni ostal varen nihče. Zoperstaviti se mu nikakor nisi mogel, le urne noge in skriti kotiček so te lahko obvarovali pred nesrečo. K sreči se ni prebudil vsako leto, ko pa se je, je vse bežalo, kakor in kamor je vedelo in znalo. Ampak Šintar je bil izredno uren, zato je med svojimi pohodi marsikoga ujel in ga odvedel s seboj.

Če ne boste pridni, vas bo odnesel Šintar, so starši strašili svoje otroke v Pravljicarji. Ti so jih po navadi ubogali in se poboljšali, saj so zapuili starejšim in jim na besedo verjeli, da je Šintar resničen in ne izmišljotina kot denimo kak podtriglavski strahec, za katerega se ve, da je v sredini votel, naokoli ga pa nič ni. No, tokrat je vse kazalo, da je ta resnični strašnež spet oživel. Izpod Luknje je že začel zavijati silno močan veter.

"Všuuu, všuuu, Šintar bo vsak čas tuuu, tuuu, tuuu," je vršalo naokoli.

"O, groza in strah. Huuu huuu, kaj pa on tu, hu hu?" se je začudila Avos, stara sova uhari-ca, ki jo je podivjani veter prebudil iz sna prav v trenutku, ko je v sanjah lovila eno od Mišjeritkinih okrogloličnih prapravnukinj. Globoko je zazehala, zastrigla s svojimi pernatimi ušesi, obrnila oči na vse strani, zatem pa odlete-la vetru naproti prav nad Luknjiški podol. Tudi

ona je imela kaj videti, zato je še sama uporabila svoj glas v svarilo drugim: "Hu huu, hu huu, Šintar je tuuu, hu huu ..."

U zavetje na varno

Ob vetru so se prebudila tudi tla. Zlagoma so podrhtevala in se rahlo tresla. Sprva nedolžne vibracije so postajale vse močnejše. Prebudile so skalovje v Pihavcu, ki se je razpočilo v skale, da so se zakotalile proti dolini prav takrat, ko je Dixie s krajšega pohoda vodila gospodično na povodcu proti hiški. Ubirali sta krajšo pot skozi gozd, ko se je nad njima oglasil Kruk in jima naznanil hudo vest. Psička se mu je zahvalila z laježem, gospodično pa je presenetila skala, ki se je le lučaj vstran kotalila navzdol.

"Kaj pa je to?" se je začudena ozrla navzgor proti goram, od koder je tako nevsakdanje strašljivo vršalo. Pitbulka se je bliskovito odzvala. Kolikor je mogla hitro, se je pognala v zavetje pod duplino, ki jo je zagledala na parobku gozda in vanjo potegnila svojo skrbnico. Zadihani sta obnemeli in opazovali podivjano naravo.

"Ojoj, tole pa ni dobro," je dahnila prestrašena gospodična, tik preden je obe zagrnili črna tema. Komaj je izustila svojo misel, že ju je v svoj objem zajela oglušujoča tišina in ju prepustila usodi.

Ni minila minutka, ko je hiteči velikan zakril njuno duplino. Skoraj enako hitro je pred njim bežal ves mišji rod nečedne Mišjeritkine rodbine. "Leva desna, ena dve, brž na varno, kjer že je," jim je prigovarjal najstarejši mišon, ki je skrbel, da so vse miši tekle v ritmu. A niti red niti disciplina jim v tistem trenutku nista prav nič koristila. Ko jih je Šintar dohitel, so se tudi miške, prav vse po vrsti, znašle ujeti v njem. Velikan pa se še ni ustavil in je še kar naprej grmeče divjal v dolino. Rohnel je kot huda ura, ne da bi se oziral na kogarkoli. Kot za šalo je podrl najdebelejšo bukev in oplazil nekaj smrek, zakotalil veliko skalo in hitel, kot bi mu gorelo za petami. Močerad Močo je možato koračil čez travnik, ko ga je presenetil ta, ki se je tako bliskovito pojavil pred njim, da ubogi nesrečnež ni uspel niti odskočiti. Velikan ga je ugrabil v svojo notranjost in že sta skupaj brzela proti cilju. Ko si je Močo malce opomogel od strahu, je miže najprej potipal svoj smrček. K sreči je bil točno tam, kjer je vedno bil. "Če je smrček na svojem mestu, potem sem tudi jaz še vedno jaz," si je vлил korajže in, opogumljen, celo upal odpreti oči. Razgledal se je na

vse strani, a videl ni drugega kot belo brezmejnost. Brezkončna belina ga je tako zbodla v oči, da jih je brž spet zaprl in se prepustil. Divji kot sam vrag je Šintar sopihajoč drvel navzdol proti Zadnji dolini in ulovil vse, kar je zmogel ujeti. Tudi srno Drno. Že tri dni je gostovala pri svojih sorodnikih v Pravljíčariji, ki jih je prišla obiskat z Gorenjske. "Hm, tole se mi pa zdi znano," si je vllila poguma, ko ji je sunkovito spodneslo vse štiri noge in jo kot s sesalcem povleklo navzdol. Ni se preveč prestrašila, ampak budno opazovala, kaj bo, saj se ji je zazdelo, da je nekaj zelo podobnega že doživela na Veliki planini, ko sta skupaj z Dixie tekmovali v hitrosti. Otrpnila je in obmirovala v upanju, da bo kmalu rešena.

Use se enkrat konča

Orjak je šibal navzdol in za seboj puščal grozo in strah. Bobnenje iz Zadnje doline je slednjič doseglo tudi prvo vas. Ko so ga zaslišali Trentarji in Trentarice, so pohiteli iz hiš. Boris se je pogladil po svoji sivi bradi, Viktor se je popraskal za ušesi, Justa si je z dlanjo zakrila usta, Mica pa je od nelagodja tiho vzdihnila. Zaskrbljeni domačini so zmajevali z glavo in opazovali planine pred seboj. Vedeli so, da izpod Luknje še nikoli ni prišlo nič dobrega, zato so pohiteli s pripravami na najhujše.

Škrat Tark in njegova družina so se ravno odpravljali spat, ko je streslo njihov domek. Tark je potem, ko je izdatno povohal nevsakdanje svež zrak, brž zapahnil vrata, da so ostali na varnem pod drevesnimi koreninami, saj je takoj vedel, kaj se dogaja. Vsi škrtati so se Šintarja strašansko bali, saj jim je pred dvesto petinsedemdesetimi leti ukradel najmlajšo škratovko Ajico, za katero se je potem izgubila vsaka sled.

Celo Krivopete so, nemočne, le žalostno mežikale in upale, da bo Šintar prizanesel njihovemu Zlatorogu in gamsji čredi.

K sreči pa je vedno tako, da tudi najhujša stvar slednjič dočaka svoj konec. In prav to se zgodilo tudi s Šintarjem, ki je končno omagal in se tik pred Rogačevo hišo sesul sam vase. Kar nekaj časa je minilo, da se je trušč poleg in so se tla umirila. Nad Zadnjo dolino in nad Pravljíčarijo sta se končno naselila mir in tišina. Šintarjev uničujoči pohod se je zaključil. Zgrbljen sam vase je velikan, ki ni bil nihče drug kot ogromen snežni plaz, spet zaspal. Ker je tišino tu in tam presekalo oglašanje reševalne plazovne žolne, domačini niso dolgo oklevali. Brž so poklicali na pomoč gorske

reševalce in gasilce, najbolj pogumni in spretne Trentarji pa so se jim pridružili pri reševanju. Kajti rešilna žolna, ki se je oglašala izpod Triglava, je jasno kazala, da je pod snegom ujet človek. Ob iskanju pa so morali ostati zelo previdni, da ne bi sprožili novega plazu.

Po dolgotrajnem iskanju so na robu plazišča izpod snega izkopali od strahu napol mrtvo gospodično in napol živo Dixie. Obe sta ostali nepoškodovani, zato sreči in veselju pa tudi zahvalam, kar ni bilo videti konca. Dobro volje ni zmanjkalo niti po treh prazničnih dneh in nočeh, ko so se spretne Trentarice ponovno izkazale z odličnimi poticami, piškoti in trentarskimi krafi, Trentarji pa z domačimi salami in golažem z njoki.

Praznovali pa so tudi v Pravljčariji. Kajti vsi srečneži, ki jih plaz ni pokopal pod seboj, so brž sklenili vrste in začeli iskati pogrešane. Na spisku so se poleg močerada, Mišjeritkine rodbine in Drne znašli tudi vrtni palček, lisjak Lisko V. in svizec Zvis.

Ptice so preletavale plazišče in vestno sporočale, kje so zasuti, ježek Plešek in njegovi pomočniki pa so poskrbeli za ranjence, ki jih

je na plano potegnila lisica Liska. S skupnimi močmi so izbrskali celotno Mišjeritkino rodbino, izpod plaz u pa so rešili tudi vse ostale. Razen nekaj poškodovanih tačk, odrgrnin in obilice strahu, hujšega k sreči ni bilo, zato so si hitro opomogli in polni hvaležnosti pripravili veliko planinsko praznovanje, ki so se ga udeležile tudi Krivopetnice z Zlatorogom na čelu. Tik preden se je veselica zaključila, pa je mednje privršala še vila Aliv. Vsa razmršena, napol budna in v spalni srajčki prav nič podobna vedno urejeni Aliv, je začudeno vprašala: "Ja, kaj pa praznujete in to kar brez mene? Očitno sem nekaj zelo pomembnega prespala!"

Praznujoči so se neverno zazrli vanjo, potem pa se spogledali in ugotovili: "Saj res, nate smo pa čisto pozabili! A nič ne de, važno je, da si živa in zdrava, pa čeprav si vse prespala."

Seveda je sledila dolga zgodba, vse od začetka, ki so jo presenečeni vili pripovedovali drug za drugim, da ji je na koncu postalo jasno, čemu se je izognila s svojim trdnim spancem. Šintar je ime plaz u, ki se pogosto sproži s sedla Luknja v dolino Zadnjice. ●

Celo po svoji počasnosti znani medved Dem se je podviral, da bi ušel Šintarju.

*Ilustracija
Jernej Myint*